

מקרא נשמתי כשרץ / באוויר המתועב, הממלאני ערנה / לנבעות הירוקות של הארץ... או: "שמי הפשת שבים וקור" אים / את אנשיהחלל למעמרת. / למר קומכם! אנו שוב ממראים! הארמה מרי חיקה ומחורות. / פניה יצאו לחלל / על גב סילונים רבי-כוח, / וכל מי שהדרך סלל / לעולם לא יהי לו מנוח. ומסיים הזמר את פיומונו בנוסח המרגש: "לנחיי תה אהרונה אתפלל, / לאל שיעמוד לי בכרן / ויתן לי לראות, רק עוד פעם אחת / את הגבעות הירוקות של הארץ..." הגבעות הירוקות של הארץ הוא עוד ספר מרתק של עולם חדש ונועז. המצמיח גיבורים ובלדות, אגדות וחלומות.

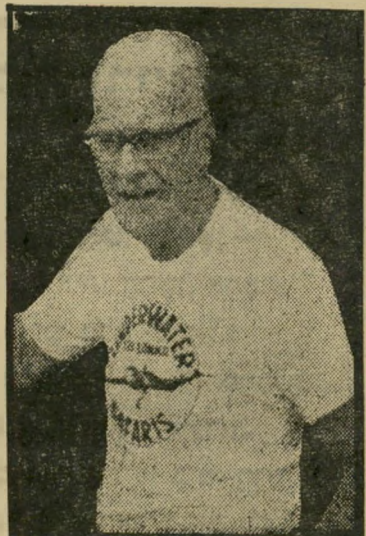
מתח

הנוסע בזמן

כרוזרפאים נע כרצונו אדווארד בוש דרך העידנים הבלתי-נידועים של התקופה הגיאולוגית. הוא חי בעולם של סוכנים חשאיים, הנעים מעידן לעידן. **אדווארד בוש**, צייר, סוכן-חשאי, הוא גיבור סיפורו של **בריאן אולדיס** עידן הסוד. עולמו של בוש הוא עולם של יכולת תנועה עצומה: "האופנועים היו מן הרגע קל-המשקל שאיתו יכלו רוכביהם לשאת עימם כשעת מסע-מוח...". יום בהיר שב בוש לעולמו הטבעי, ומגלה שהערכים השתנו והתהפכו בו: "עדי המכון הזה השתנו מאז ומנך, ברש. אתה לא מעורבן - יש לנו עניינים חשובים ימים יותר לראות להם מאשר 'ההכנה המדעית הרבה יותר שלי...". וכמו במדעי נות טוטאליטריות של המאה ה-20, הרי שבוש מגלה מצב שבו, "אנחנו נמצאים בשעת-חירום? - איש אינו רשאי לעזוב את עבודתו". ומוסבר לו כי בינתיים: "שמע ברש, אני אומר לך בגלוי - המשק נהרס משום שכל האנשים הללו יצאו למסעות-מח, באלפיהם, במאות אלפיהם! הם משיגים סיאסדי מוכרח; הוא מגוע מחצולאריץ. אלה הם היסודות הממורמרים, והם מהווים איום למיטטר - לך זלי, ברש. אנחנו זקוקים לאנשים שיצאו אחריהם לשם ויבדקו מה קורה... אתה צריך לוותר על הרעיון לרדוף אחרי האיש שיות שלך במרד העידנים... שכח עם העסק הזה לרצות לחיות אמך..."

אדווארד בוש מגוייס מחדש למחנה אימונים, לקורס החייב להדריכו למשימתו החשאית. מאמנים אותו לרצות, ובתום הקורס הוא נשלח למסע בזמן, במטרה לבצע רצח-פוליטי של בכיר מת-נגדי המיטטר. המטרה היא: "סילברסטון הוא אייבב המדונה משום שתורתו תכלול את כולנו - לא אותנו, כמובן, אבל את אחינו החלשים יותר. היא תוכל ליצור

• בריאן אולדיס - עידן הסוד; עב' רית: עמוס גפן; הוצאת מסדה; 179 עמודים (כריכה רכה).

ארתור סי. קלארק חוסר עניין בעולמות המוכרים

מבוכה, הבה נאמר. אם תוכל למצוא את סילברסטון ולהרוג אותו, אדאג לכך ש' שמך יוזכר בפני האדמירל. אל תראה את עצמך כרצח, ראה את עצמך כמציאת לפועל, בשליחות המדינה. חופשי!"

במהלך נסיעתו בזמן, בעיקבות סיל-ברסטון, עוקבות אחריו האשה האפלה, המציגה ומעוררת שאלות מוזרות ולעיתים המדהות. ובתיסבוכת של תכני כל מיטטר, מגיע הסיפור לסופו המפתיע, כאשר אדווארד בוש מפריח תפילה: "אוה, אלוי הים, ברחמיך האינסופיים..."

משבר בינחללי

ספר נוסף ומרתק, העוסק במיפגש הראשון של בני-יארם עם תבונה המגיעה מעיר למות רחוקים, הוא מיפגש עם ראמא מאת **ארתור סי. קלארק**.

המיפגש מתרחש בשנת 2130, כאשר כוכבת מספר 31/49 ששייטה מחוץ למסלול של צדק, קלטה במכ"מה ראמא, אשר קוטרו מתקרב ל-20 ק"מ והוא נע במסלול מסורף לחלוטין. תוך שהוא עשוי למוטט את האיוון העדין של מערכת-השמש כולה. מיפגש עם ראמא הוא סיפור המיפגש גש בין ראמא לבין אנשי ספינת-החקר החללית שנשלחה לעברו.

לחקרים מתברר כי ראמא הוא דמוי גליל, ואינו כוכב או מטיאור, אלא חללית-ענק עשויה מתכת. מעשה ידיהם של יצורים אינטיליגנטים ומפותחים עשרת מונים מאשר האדם.

"המסה של ראמא הגיעה לפחות למיליון מיליוני שנים; לאיש חלל לא היה זה רק חוץ-פלנטה, אלא גם מחשבה מיי-ראת... כשסכב ראמא החליקו צללי הכיב ניים הנמוכים, המפתוריים, ליד הצירים, על-פני מישש המתכת. פניו הצמנויים של ראמא היו שטוחים ענק, המודים מהלכו המהיר של יזמו בראיב-עדי-קוח..."

מישלחת חוקרים נוחתה על ראמא בחל-

בעולם קיטלוג הבידיוני

● החודש ראתה אור אנציקלופדיה למדע-הבידיוני בהוצאת דאבלדיי. באני ציקלופדיה: 2800 ערכים 1,800 סופרים ועורכים, רישום 200 כתיב-עת, 170 מסות ופירוט רישום סרטיים, עיטורים וקריקטור רות בנושא החלל. העורך: "פילטר ניקוי" **לאס** וצוות עובדי הסכנו למדע בידיוני שלידי הפוליסטכיון של צפון-מזרח לונדון. אנציקלופדיה זאת נחשבת בעיני מומי חים לעבודה החשובה ביותר שנעשתה עד היום בתחום סיפורי זה.

● שני קבצים אחרים, במגמה קיטי לוגית זו, הם: סיפורת הפנטסטי - אוסף מתומצת וקיטלוגי (הוצאת בוקר) מאת **מרשל ב. טימן**, קנת י. הורסקי מאת אחרים, מודיי לקורא במדע הבידיוני (הוצאת אבון). בעריכת **ביירד סרלס**, מרטין **לאסט** ואחרים. ערוך בסדר אל-פאבית.

לית שלהם. תפקידי העורר בחללית נעשים בידי קופים שאולפו במיוחד לכך, והתפר קידים המיכאניים הם בידי גברים ונשים, ככותרת הפרק גברים, נשים וקופים. ואני שי הצוות נכנסים אל נבכי ראמא, ומגלים עולם תמוה ומורו, עולם מיסטורי שתוכנו בידי יצורים שאינם נראים לאורכו של הספר, אך מפעילים רובוחיים בשליחותם. בנבכי ראמא מוצאים החוקרים תבנית ומערכים, להם הם מדביקים כינויים השאר החוקרים עורכים את האודיסיאה שלהם ביניהם. באותה עת מקיימת ועדה בינלאורי מית ובינכוכבית פגישות לשם ניתוח ה נתונים המתקבלים מחוקרי ראמא: "תוך ארבעים השמנה שעות נורה ראמא מן השלב של הקרס-ציומה אל השלב של

• ארתור סי. קלארק - מיפגש עם ראמא; עברית: שלמה פרנקל; 208 עמודים; הוצאת מסדה (כריכה רכה).

הצומח הפוטוסינתטי. תורה אני מה יביא מחר... ולכסוף מגיעה שעת-האמת והנסיגה, ואז מתרחש הנסיחחללי: "מהר יותר ויותר גלש ראמא כפיב החמה, כשהגיע נע עתה מהר יותר מכל עצב שנמצא ארבעים במערכת השמש. במישך פחות משעתיים השתנה כיוון תנועתו כיותר מתשעים מעי לות, והיא הוכיח סיפית, כימעט ככיו, את חוסר-העניין המוחלט שלו בכל אותם עולמות שבנסות רבה כל-כך ערער את שלות-נפשו. הוא החל יוצא את הכועה, למטה אל שמי הדרום, הרחק מתחת למי שור שבו נעו הכוכבים כולם. אף שיה, כמובן, לא יוכל להיות יעדו הסופי. ראמא דהר עתה בכיוון כללי של העני המצלאני הגדול, ואל הורמים הבודדים שמעבר לגבול החלב..."

ביטול המחר

שלושה סוגי מציאות קיימים בספר הזן כל זמן מאת **אייזק אסימוב**, שראה אור באחרונה: המציאות של **הזמן**, המציאות של **הכרובות**, והמציאות של

אייזק אסימוב הוא פגש בעצמו

המאות הנסתרות. בין שלוש מציאות אלו מתנהלת הרפתקתו של **אנדרו הארלאן**, אשר נכשל בנורא שבחטאים בפשע שאינו נסלח: הוא מתאהב / התאהב / יתאהב.

מומחיותו של אנדרו הארלאן, שהוא טכנאי בשינוי המציאות. בהדרגה הוא הופך למעורב-אישית במתרחש סביבו ומתאהב ב**נשים לאמבנות**.

ספר זה נופל בהרבה מספרים אחרים של אסימוב שתורגמו לעברית, ולעיתים דומה כי הספר מסורבל בהרבה מאשר יצירות אחרות של מחבר עתיד ספרים זה, שהמבקר הנר"י (7) **אנגר** הדביק לו את הכינוי: אסימפוליה.

הארלאן מגיע לשיא, כאשר הוא פוגש במסעותיו בין מישורי הזמן: "כפעם הראשונה ששמע הארלאן את הרחש בבית היה זה הוא, הארלאן, שצחק בקול, וצחקו הופרע בשל קול השניה צחק מן החרד הסמך. כפעם השניה צחק מישוה בחדר הסמוך והוא, הארלאן, שמט מידיו את התרמיל בקול הכשה. כפעם הראשונה זה הוא, הארלאן, ששב לאחור וקלט את מראה הדלת הנסגרת. כפעם השניה הוא, הארלאן, סגר את הדלת כעוד הזר שבחדר השני שכב לאחור.

הוא פגש בעצמו!

באותו זמן עצמו, כימעט באותו מקום עצמו, עמדו הוא ועצמו הקודם ככמה ימי-גוף, כימעט פנים אל פנים. הוא טעה בכיוונו, הביא עצמו לרגע שבו כבר היה תמש קודם לכן והוא, הארלאן, ראה אתו, את הארלאן..."

• אייזק אסימוב - קץ כל-זמן; עב' רית: עמוס גפן; 215 עמודים; הוצאת מסדה (כריכה קשה).

בחטף

ס. יזהרסקי

● בשיחה לפני ראיון שהקליט המר בקר **מיכאל הנדלזליץ** עם השחקן **שימי עזון פינקל**, שאל המראיין את השחקן מדוע כינה אותו באחד מספריו בכינוי "המבקר שאיננו ראוי שאזכיר את שמו". השיב פינקל להנדלזליץ, שבאותה תקופה קיצצו בטלוויזיה קטע מראיון עמו, שבו כינה אותו הנדלזליץ. "אתה רואה", הגיב הנדלזליץ, "אני אף פעם לא כיניתי אותך פינקל-שמיניקל" ● בין בשרותיו של סופר-החצר הפלמי-האי **אז'רן מז'ר** לשנות ה-80' היתה אחת כזו: "שתהיה הרי גשה של מצור מוסרי..." הגיב על כך משרה, שמגד פסל בשעתו משריו, בשל טענה שהשירים ניהיליסטיים: "ממסר למוסר, מעשור לעשור, מצליח מגד למסור את המצור המוסרי שלו..." ● **משרור** צעיר הגיב למיקרא סידרת מאמריו של **ס(מילנסקי) יזהר** במעריב, על חדות הקריאה, שסקה בסיפור אצל מאת **אורי גיסן גנסין**, אמר המשרור: "יש לזהר אומי-לב ספרותי רב, כשהוא מציע בפני קוראיו את מקור ההשראה העיקרי של יצירתו, יצירת גנסין - חבל רק שיהר אינו משנה עכשיו את שמו לס. יזהר סקי..." ● בדיחה המהלכת החודש בי אכסדרות היכל-התרבות בתל-אביב, בין נגני התזמורת הפילהרמונית, מיעה לגי-לם את הדולרים במשכורתו של המנהל האמנותי של התזמורת, **זובין מהטה**, בדומה לאנשי צוות-האוויר של אל-על. המהיר אחד הכנרים של התזמורת: "זובין עדין אינו חיוני למדינת ישראל יותר מאשר אל-על..." ● כאשר טילפן המר שורר **רויד אבידן** למישרי המועצה לתרבות ולאמנות בירושלים, לברר עניין כלשהו, הבירה לו מזכירת המועצה, **לילי כהן**, שהדבר נכצר ממנה, מאחר "והיום הוא יום ביעור עכברים..." המשרור התל-אביבי נותר המום, ועד היום אינו יודע אם הכוונה ל"ביעור עכברים, אותם בעלי-חיים קטנים המכרסמים גבינה..." או ל"עכברי ספרות..." ● תגלית מדהימה מצויה בין דפיו של ספר חדש של הסופר האמריקאי ממוצא יהודי **נורמאן מייזר**, שירת התליין. העוסק בגרי גילמור, האיש שתבע להיתלות. הסופר מגלה, כי גילמור היה נכדו של הקוסם היהודי המפורסם **הרי הורדיני** ● **מנכ"ל הוצאת דביר, אדכסנדר ברוידא**, יצא לגימלאות. תחתיו בא, לראשונה בתולדות המוסד, מו"ל פרטי, **עמנואל הויזמן**, מנהלו של כרטא, בית-הוצאה שהתמחה בפרסום מפות, סטלוגים, ספרי-שיאים. העיר על כך סופר קשיש, הוזכר את הוצאת דביר עוד מימי ביאליק: "עכשיו יפרסמו בוודאי בדביר ספרי-מפות על שירת ביאליק, ספר-שיאים של שירת שטרנהובסקי, ולכסיקון שירת פיכמן..." ●

חשיל

גראפון חללומניה

● בדומה לכל ז'אנר של סיפורת, הרי שגם ז'אנר סיפורת המדע-הבידיוני ריכז סביבו את סוג הסופרים שיצירתם מכונה גראפומניה, ומסיבות בלתי ברורות ישנם מו"לים ישראלים, אשר התפתים להשקיע בתירגום ספרים שכלאיי המשחיי תים טעמו של הקורא הישראלי, אשר טרם עוצב סופית. הוצאת זמורה, ביתן מודן סיפקה לקורא הישראלי ספר בתת-רמה זו, בשם קור-חירום של אופיוקי, מאת **ג'ון ואלרי**, שנושאו כדור-הארץ הכבוש בידי פולשים, שמוצאם מכוכב צדק ● **ריצ'ארד וודללי**, תסריטאי אמריקאי, ניסה את כוחו בחיבור ספר מד"ב/מיפאלי צות, שהוא מנסך בסיפרו האיש מאטלנטים את גיבורו הבנאלי, המתקיים מתחת לפני המים, ללא כל אמצעי-צליחה. ספר נטול כל קסם וברק, שראה אור בסידרת המד"ב של הוצאת כתר, וחבל ●●

מאת דן עומר